

ViSeniorer

Nyt fra Seniorrådet i Egedal Kommune

Et demensvenligt Egedal

Input fra Egedal Seniorråd

- Status på demens i Egedal...
- Udviklingen af demens i Egedal 2015 – 2035...
- Demens påvirker hverdagen – ikke kun hos de demente...
- Fakta om demenssygdommen fra Alzheimers...
- Tænk over det..... Og gør så noget ved det.....

ViSeniorer har sat fokus på den kommende demenspolitik i Egedal Kommune

Bjarne Larsen, formand for Seniorrådet har sammenfattet denne artikel om demens i Egedal

Seniorrådet stillede sidste efterår disse to spørgsmål til administrationen på ældreområdet:

Spørgsmål: Er der beboere på de somatiske plejecentre (Egeparken, Damgårds-parken og Porsebakken), der bor på disse centre og har diagnosen demens?

Svar: JA...ca. 75% har diagnosen demens eller adfærd og kognitive udfordringer, der tyder på diagnosen demens. Ikke alle er diagnosticeret --- men... (75% af 161 beboere = 121 demente) Hertil 38 demente på plejecenter Hyrdevænget. I alt 159 demente på plejecentre....

Spørgsmål: Hvis det er tilfældet, er personaleressourcerne tilstrækkelige og vel uddannet til formålet?

Svar: Det korte svar er NEJ.... Men bag dette skjuler sig en meget nuanceret virkelighed... Den kvalificerede demensindsats kræver både viden og motivation fra personalets side. Ressourcerne er aldrig tilstrækkelige, men et vilkår vi skal bruge bedst muligt

Der er uddannelses tilbud – men....

I januar 2025 blev der fra administrationen lavet en status på demens i Egedal kommune, og hvad der forventes at ske i fremtiden. Dette kan ses på næste side

TÆNK LIDT OVER DET

Status på demensområdet i Egedal Kommune - orientering den 14. januar 2015

Flere og flere borgere i Danmark rammes af demenssygdommen, bl.a. fordi flere lever længere.

Nationalt Videnscenter for Demens oplyser:

- At der i 2015 var omkring 500 borgere med demenssygdommen i Egedal Kommune.
- At dette tal forventes at stige til over 800 demente i 2025

Ud af 800 demente bor 159 i dag på kommunens plejecentrene.

Det svarer til 641 demente, der stadig bor i egen bolig (80%) med deres pårørende...

- At der i 2035 bor over 1.100 demente i Egedal Kommune

Årsagen er naturligvis den forventede stigning i antallet af de ældste i kommunen. (85+ årige stiger markant de næste 5 – 12 år)...

Demenssygdommen starter i det små og udvikler sig over tid til det værre. Kan ikke helbredes, men kan ved korrekt behandling udskydes – indtil døden indtræffer. Demenssygdom er den fjerde hyppigste dødsårsag i Danmark.

Demenssygdommen påvirker hverdagen

Kilde: Nationalt Videnscenter for demens

- Nedsat hukommelse, husker dårligt
- Nedsat initiativ, går ikke i gang med sædvanlige daglige gøremål
- Evnen til at kommunikere, måske begyndende sværere ved at tale, forstå, skrive og læse
- Planlægning og udførelsen, den svigter
- Manglende overblik, kan medføre stres
- Nedsat koncentrationsevne, svært ved at holde fokus
- Rum- og retningsproblemer, orienteringen svigter – afstandsbedømmelsen
- Bearbejdning af synsindtryk, sværere at skelne ting fra hinanden
- Bearbejdning af lyde, det du hører kan tolkes som ændret og noget andet
- Ændret adfærd, kan hæmme eller fremme adfærd
- Svækket dømmekraft, svært ved at bedømme situationen (kræver måske på sigt etablering af en Fremtidsfuldmagt jf. Demensstrategien fra 2022)

Ovennævnte stiller store krav til plejepersonalets uddannelse og motivation og til de pårørende mht. korrekt omsorg og pleje for den demente.

Fakta om demenssygdommen September 2022

Kilde: Alzheimer Foreningen Danmark

- I Danmark lever ca. 85-90.000 mennesker med en demenssygdom.
- Ca. 3.000 personer under 65 år er registreret med en demensdiagnose.
- Der konstateres ca. 8.000 nye tilfælde af demenssygdom i Danmark hvert år
- I 2040 forventes antallet af personer med demens over 60 år at vokse til 125-150.000
- 400.000 personer i Danmark lever i dag med en demenspatient i familien.
- 54% af pårørende familiemedlemmer, der ringer til Demenslinjen, er voksne børn af en demenspatient
- Der er 2½ gang så mange kvinder med en demenssygdom som mænd. Kun 40% af kvinder med demens har fået stillet en demensdiagnose, mens det er 60% af alle mænd med demens.
- Pårørende til hjemmeboende personer med demenssygdom bruger i gennemsnit 6 timer om dagen til pleje og omsorg
- Mellem 75-85% af alle plejehjemsbeboere har en demenssygdom. De samlede udgifter til behandling, pleje og omsorg til plejehjemsbeboere udgør ca. 18 mia. kroner om året.
- De totale omkostninger ved demenssygdom i Danmark andrager mere end 20 milliarder kr. om året
- Demenssygdom er den fjerde hyppigste dødsårsag i Danmark (de fire andre er kræftsygdomme, hjertesygdomme, sygdomme i åndedrætsorganer).

Privat aktør i spil til ældremaden

Ældre- og Sundhedsudvalget holder en dør åben for den kommunale madservice.

Ældre- og Sundhedsudvalget har bedt administrationen undersøge markedet og mulighederne for at få en privat aktør til at lave mad til plejecentrene.

Samtidig har udvalget dog af egen drift lavet en tilføjelse om, at det skal undersøges, hvad der skal til for at bibeholde og udvikle Egedal Kommunes madproduktion til plejecentrene.

– Der er et ønske i udvalget om at prøve at se, om vi kan beholde den kommunale Madservice, oplyser formanden for Ældre- og Sundhedsudvalget Birgitte Neergaard-Kofod (K).

I samme åndedrag peger hun på, at årsagen til overvejelserne er, at den kommunale Madservice trænger til en renovering, som skal tænkes ind.

– Vi har debatteret om, man kunne gøre noget andet og tænke anderledes end sådan, som det er lige nu. Det vil vi gerne have undersøgt, og det kan sagtens være i samspil med en privat aktør, siger formanden.

På udvalgsmødet fik politikerne også en status på det igangværende måltidsprojekt på plejecentrene, og hvad kommunen vil gøre for at gøre måltiderne til en bedre oplevelse for beboerne der. Tiltagene er opdelt i fire overordnede spor, der sættes i gang i dette efterår.

Det første omfatter ernæringsressourcepersonerne på plejecentrene, hvor alle nyansatte skal have et introduktionsforløb fra Madservice.

“Her vil medarbejderne blive undervist i forskellige temaer omkring mad og måltider på plejecentre. Eksempler på dette er oplæring i diverse kosttyper, screening af borgere m.m.”, står der i sagsfremstillingen.

I det andet spor skal almindelige nyansatte medarbejdere også have kvalificeret deres viden om kosttyper og ernæring, og der skal skabes mere kontakt mellem aftenvagterne og Madservice.

– Men det er godt, at det sker nu, fastslår hun.

Aftenvagter kan invitere Madservice ud til oplæring i tilberedning og anretning af aftenmåltidet, og på den måde kvalificeres aftenvagternes kompetencer inden for tilberedning og anretning af måltiderne på plejecentrene., hedder det.

Birgitte Neergaard-Kofod undrer sig lidt over, at kommunen ikke har uddannet personalet til opgaven før.

Fokus på hyggen

Hvad det sociale islæt i måltiderne angår, så arbejder plejecentrene løbende med, hvordan medarbejderne bedst understøtter organisering af måltidet såvel som det sociale aspekt omkring måltidet.

“Der har været afsat ressourcer til at ansætte medarbejdere, som udelukkende skulle have fokus på måltiderne, men det har ikke været muligt at rekruttere medarbejdere til opgaven. Plejecentrene har i praksis løst opgaven på forskellig vis, men alle har et fælles fokus på, at medarbejderne skal arbejde

Ældre- og Sundhedsudvalget

Formand for Ældre- og Sundhedsudvalget Birgitte Neergaard-Kofod orienterer om udvalgets beslutning den 3. oktober 2023

bevidst med at skabe ro, hygge og god stemning omkring måltidet. Desuden bliver det undersøgt, om det er muligt at indgive specialønsker til aftenmåltidet for beboeren til "sig selv og sin afdeling" på beboerens fødselsdag.", står der i sagen.

Fjerde og sidste spor er digitalt og handler om en digitalisering af måltidsønsker/bestillinger. Det er p.t sat på pause, da en digitalisering rækker ud over de økonomiske præmisser for projektet, men Madservice følger udviklingen af de digitale løsninger på området.

Måltidsprojektet blev sat i gang på opfordring af Seniorrådet, der på egen hånd har fortsat sit arbejde omkring mad og måltider. Det har resulteret i en rapport om "Det hele måltid", der blandt andet anbefaler levering af maden to gange om ugen og servering af det varme måltid klokken 12. Undersøgelsen & rapport over "Det hele måltid" kan ses på hjemmesiden: www.egedalkommune.dk

Selv om maden fra Madservicekøkken er god, begynder den at ændre smag cirka tre dage efter leveringen.

Madudvalgets undersøgelse af maden til kommunens ældre "Det hele måltid" viser, at retterne begynder at ændre smag cirka tre dage efter leveringen.

– Den mad, de laver fra Madservice, smager godt, og det er synd for både dem og dem, der får maden, at den mister smag, siger Seniorrådets formand for Madudvalget Karen Jensen.

Kokken Martin Becker Rasmussen, der har været Seniorrådets eksterne konsulent på undersøgelsen, har overfor Seniorrådet forklaret det med, at saltsmagen forsvinder efter 3 dage. Seniorrådet anbefaler et smagspanel, der kan smage på maden fra den kommunale og den private leverandør to-tre gange om året.

Egedal Seniorråd Madudvalg ved formand Karen Jensen

Formand for Seniorrådets Madudvalg Karen Jensen i gang med at fotografere noget af den ældremad, som Seniorrådet fremadrettet gerne vil have leveret to gange om ugen.

Middagsmad til middag

Undersøgelsen har også kigget på rammerne omkring måltiderne, og Seniorrådet anbefaler, at den varme mad indtages til frokost i stedet for til aften.

– Kokken siger, at de har mest behov for næring midt på dagen. Når de får det varme måltid om aftenen og bliver puttet i seng et par timer senere, når de slet ikke at forbrænde kalorierne, oplyser Karen Jensen.

FAKTA

Seniorrådets Madudvalg blev nedsat i foråret 2022, hvor Egedal Kommunes administration på ældreområdet bidrog med en specialkonsulent.

I november 2022 forlod specialkonsulent og lederen af Madservice begge Madudvalget på foranledning af administrationen.

Seniorrådet besluttede dog at fortsætte arbejdet i 2023, hvis det kunne få midler til en ekstern konsulent, og det bevilgede Ældre- og Sundhedsudvalget i foråret 2023.

Seniorrådet ved formand for Madudvalget Karen Jensen præsenterer Seniorrådet og Madudvalgets undersøgelse og rapport med sammenfatning og konklusion for udvalget "Det hele måltid"...

Redaktionsudvalget for Nyhedsbrev Viseniorer:

Per Husted Sørensen
Redaktør af ViSeniorer Nyhedsbrev
2147 2625
husted@smoerumnet.dk

Karen Jensen
Medlem af Nyhedsbrevgruppen
3132 9859
diget2011@gmail.com

Frank Friis Pedersen
Medlem af Nyhedsbrevgruppen
2618 0789
Frank.bifratur@gmail.com

**Seniorrådet i Egedal Kommune, ønsker alle en glædelig jul,
og et lykkebringende nytår, på gensyn i 2024**